De Herauf

voor de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Dit blad wordt geregeld des *Vrijdags* aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseeren aan de **REDACTIE**. Abonnementen en Advertentiën aan de **ADMINISTRATIE. Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam.** Inzendingen, die later dan *Donderdag* 's namiddags te 12 uur worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 12 September 1915. N°. 1964.

Abonnementsprijs: *franco* aan huis, per drie maanden *f* **1.20**, voor België per jaar *f* **5.30** bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar *f* **6** bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers *f* —.**10**. Abonnementen worden aangenomen door het Bureel te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. **Advertentiën:** van **1** tot **6** regels *f* **1.20**, voor elken regel meer *f* —.**20**. Aanvragen en vermelding van liefdegaven *f* —.**12** per regel.

„En Jezus innerlijk bewogen zijnde".

> En Jezus, innerlijk bewogen zijnde met barmhartigheid, raakte hunne oogen aan; en terstond werden hunne oogen ziende; en zij volgden hem.
>
> Mattheus 20 : 34.

Bij ernstig leed, dat geleden wordt, uit zich ons menschelijk karakter gemeenlijk in een van deze drie vormen, dat we het òf machinaal op nemen, òf er sentimenteel onder worden, òf eindelijk met ons medegevoel er in meeleven en mee*lijden*.

Het machinale ontmoet ge gedurig bij den arts, die de operatie moet doen, of bij den kranken-oppasser die er hulpe bij biedt. Het sentimenteele vindt ge meest bij de weekhartige vrouw. Het in anderer lijden meeleven, maar dan ook *meelijden*, moet vrucht zijn van dien ernst, waarmee het Christelijk geloof het leven doet opvatten.

Wie het er op toelegt om zijn Heiland na te volgen, komt er dan ook van zelf toe.

Bij Jezus stuit ge nooit op 't machinale, maar ook ziet ge Jezus nooit in het sentimenteele vervallen. Zie 't maar, hoe hij, zelf aan het Kruis hangend, zijn medekruiseling, zijn moeder en Johannes, zijn discipel, toespreekt. Doch wat ge daarentegen altoos bij Jezus kunt opmerken, is zijn *innerlijk* aangedaan zijn bij wat hij voor oogen van 't lijden waarneemt.

't Sterkst kwam dit wel uit bij Lazarus' graf.

Jezus zag hoe Maria bij dat graf van haar lieven broeder de tranen in de oogen kreeg, en dit weenen van Maria greep hem derwijs aan, dat hij, zoo staat er, »zeer bewogen werd in den geest, en zich zelven ontroerde". Jezus gevoelde, hoe er een trilling van smartelijk medegevoel door geheel zijn eigen wezen ging, en wel verre van dit te keeren, gaf Jezus er aan toe, en »ontroerde zich zelven«.

En die innerlijke beweging in Jezus' gemoedsleven bij 't zien van menschelijke ellende, dit innerlijk bewogen worden van Jezus, teekent nu de Evangelist gedurig aan. Zoo ook toen Jezus die twee blinden op den weg van Jericho genas. Hoe menig oogarts zal niet een half blinde genezen hebben, zonder dat hij er innerlijk in meeleefde. Maar zoo was 't bij Jezus niet. »Jezus, zoo staat er, *innerlijk bewogen zijnde* met barmhartigheid, raakte hunne oogen aan, en hun oog genas".

En zoo nu vinden we het ons gedurig bericht. De geraakte was door zijn zonde in zijn bange krankheid vervallen, en Jezus weet dit, voelt dit, ziet 't den kranke aan, en spreekt hem daarom aanstonds de vergiffenis van zijn zonde toe. Zoo alleen was de arme man te redden. Lees hoe 't toeging bij de baar van den jongeling van Nain, en in de sterfkamer van 't dochterken van Jairus, en ge merkt 't telkens opnieuw, hoe Jezus in dit alles meeleefde en *meeleed*. Jezus voelde dat er kracht van hem uitging, toen de bloedvloeiende vrouw hem aanraakte, en Jezus is blijde met haar en roept haar toe: »Wees welgemoed, dochter, uw geloof heeft u behouden!" Als de schare van vele duizenden hem gevolgd is in de woestijn, en de avond valt in, en er is geen brood voor die velen, dan staat er: »En Jezus, de scharen ziende, *werd innerlijk met ontferming bewogen*, omdat zij vermoeid en verstrooid waren". Zelfs tot in Jezus' gelijkenissen gaat dit door. Ook het beeld van den verloren zoon is door Jezus gegrepen uit wat hij om zich heen gezien, en als zelf meê doorleefd had.

Bij de wonderen, waardoor Jezus uit nood en lijden redt, is het nimmer een enkele uitstraling van macht en majesteit, maar altoos tevens een redden van den ongelukkige uit een nood waarin Jezus met zijn menschelijk medegevoel was afgedaald. Als hij naar Golgotha op weg is, en zijn Kruis torst, is er in Jezus nog medegevoel om in te leven in wat die vrouwen van Jeruzalem te wachten staat. Zij weenden over Jezus, maar Jezus gaat in *heur* toekomst in. »Weent niet over mij, maar weent over u zelven!" Niet de sentimentaliteit spreekt Jezus toe. Het is altoos bij Jezus het meeleven en meelijden in wat in ernstigen zin waarachtig menschelijk leed teweeg brengt.

En zoo als dit was, toen Jezus op aarde omwandelde, zoo bleef het na zijn Hemelvaart.

Zie 't maar hoe Stephanus 't nog in zijn sterven voelt, dat Jezus van zijn martelaarsdood kennis nam, en daarom in zijn stervenskreet 't durft uitroepen: »Heere Jezus, ontvang mijnen geest."

Vooral hierop richte zich dan ook onze ontvangende geest. Jezus is nu wel, hoog daarboven, aan 's Vaders rechterhand gezeten, maar juist zooals Jezus met de zijnen meeleefde en meegevoelde en meeleed, toen hij nog op aarde was, zoo gaat ook nu nog uit den zaligen hemel Jezus kennisneming uit naar wat in ons hart op aarde omgaat, en in dat hart doorworsteld wordt.

Ge ziet 't aan Saulus op den weg naar Damascus. Saulus stond toen zelfs nog vijandig tegen Jezus over, maar hij was Gods uitverkorene en de geroepene van zijn Heiland, en merk er nu op, hoe Jezus van uit den hemel, tot in alle bijzonderheden, Saulus nagaat, hem daar wandelen ziet op den weg naar Damascus, hem nu tot stilstaan brengt, aangrijpt en voor zijn Koninkrijk wint. En als ge Saulus in Damascus bij Ananias ontmoet, is ook hier tot in bijzonderheden alles door Jezus voorbereid. Tot in de kleinste bijzonderheden is Jezus Saulus nagegaan. En zoo was 't ook hier een meeleven met zijn geroepen apostel waarbij hij hem als met den band der teederste liefde omslingerde. Ook bij andere aposteien, ook op Pathmos ontwaart ge dit. Jezus is niet weg van de zijnen. Jezus kent des Vaders uitverkorenen en leeft ook nu nog met hen mede. We wandelen niet alleen en eenzaam op onzen levensweg. 't Oog van onzen verheerlijkten Heiland is van oogenblik tot oogenblik ook op ons rustend.

En zeg nu niet, dat dit niet hoefde, want dat toch 's Vaders oog ons in genade gadeslaat. Gode zij dank, dit is ook zoo, maar 't is toch anders.

De Zoon is ook God, en met den Vader en den Heiligen Geest één, maar de Zoon is *vleesch geworden*, en Jezus noemde zich zelven zoo vaak en als bij voorkeur bij menschelijk leed *»den Zoon des menschen«*. En dit nu is 't zalige en 't heerlijke, dat we in ons eigen menschelijk gevoel een gemeenschap met den mensch in Jezus gevoelen, die ons tot in de hoogste en zaligste zielsverheffing toch mensch blijven doet, en als mensch doet genieten.

Er is ook bij de rijkste genieting van 't kindschap, en bij het volop gedrenkt worden door de Verzoening, toch altoos 't pijnlijk zondebesef over veel afdoling, die ons van den Driemaal Heilige vervreemdt.

En dit nu is 't zalige van het Middelaarschap, dat Jezus ook daarin afdalen, ook dit bange besef met ons dragen kan, en in 't bloed des Kruises ook hierin kent wat ons de smart onzer ziele is, en er ons door zijn mededragen van verlost.

Ook menschelijk medeleven en medelijden steunt, stilt en troost. Ook maar één vriend en broeder op aarde te hebben, die ons innerlijk leven met ons meê doorleeft, het is een zoo kostelijke schat, die ons is toebeschikt.

Maar de diepe vertroosting, die tot in het *innerlijk* verborgene van ons zielsleven ons de verkwikking aanbrengt, die komt ons toch van Jezus zelf toe.

Lees maar het Hoogepriesterlijk gebed.

Dr. A. K.

Voor Kootwijks scholen.

In hartelijken dank ontvangen lett. G. Th. U. te Overveen *f* 1; van K. Visser Nz., correspondent der Unie te Marken *f* 2.

Ds. J. H. HOUTZAGERS, *voorzitter.*
Kootwijk.

Uit de Pers.

In de *Utrechtsche Kerkbode* vonden we het volgende schrijven van mevrouw P. W. de Haas—van Meyenfeldt, gedagteekend, Poerworedjo, 19 Juli, 1915.

Zeer Geachte Broeders!

Daar mijn man op heden tot over de ooren in het werk zit en daardoor u niet schrijven kan, neem ik voor ditmaal de taak op mij, om u het een en ander van onze komst en van onze eerste indrukken van Poerworedjo te vertellen. Ik meen, dat mijn man in zijn reisbeschrijving is gekomen tot Buitenzorg, doch ik moest hem beloven, dat verhaal niet voort te zetten, daar hij dat zelf hoopt te doen, en daarom wil ik u in gedachten direct brengen naar den trein die van Keboemen over Koeto-Ardjo voert naar ons lang gewenscht doel, Poerworedjo. In dien trein bevonden we ons gezamentlijk de familie Flach en wij op den vroegen morgen van den 7e Juli. 's Morgens vroeg is het reizen in Indie heerlijk, terwijl het later op den dag bijna niet is uit te houden van de warmte en het stof in zulk een beperkte ruimte. Ds. van Dijk ging met ons mee, om ons aan de gemeente voor te stellen en voor een groot deel onze tolk te zijn. Toen we de plaats van onze bestemming naderden, keken we allen nieuwsgierig uit de ramen, om te zien hoe onze toekomstige woonplaats was, groot of klein, leelijk of mooi, en bovenal zagen we er naar uit, of er ook helpers en gemeenteleden aan den trein zouden zijn, om ons te verwelkomen.

En onze verwachting werd niet teleurgesteld. Het station binnenstoomende zagen we hen al staan, bijna alle gemeenteleden, mannen, vrouwen en kinderen. Ze stonden allen met uitgerekte halzen, om den nieuwen toewan pandita en den toewan dokter en de njonja's te zien. De begroeting was zeer hartelijk, we gaven allen een hand, eerst de helpers en toen de anderen. Op alle aangezichten was vreugde te lezen over het geluk, dat twee nieuwe vaders uit Holland gekomen waren, om hen te helden en te helpen. In optocht ging het daarna naar de woning van Timotheüs, waar we door diens moeder, Tamar, verwelkomd werden en waar we thee dronken met koekjes er bij, door Tamar zelf gebakken. Toen ging het, weer in optocht, naar het kerkgebouw, waar we eerst een Javaansche psalm zongen (wij zongen mede in het Hollandsch) het laatste vers van Ps. 33, waarna Ds. van Dijk voorging in gebed en dankzegging en daarna een toespraak hield tot de gemeente alles in het Javaansch. Hierna sprak mijn man en Ds. van Dijk vertaalde alles in het Javaansch. Hij bracht de groeten over van de groote gemeente van Utrecht en zeide, dat het voor Utrecht een oorzaak van groote blijdschap was, een leeraar en dokter te kunnen zenden. Verder hoopte hij, dat het bezwaar van hun taal nog niet goed te kennen, spoedig zou zijn opgeheven en eindigde hij met den wensch, dat de helpers hem trouw ter zijde zouden staan in den arbeid tot uitbreiding van Gods Koninkrijk. Bij monde van Timotheüs bedankte de gemeente mijn man en Dr. Flach voor hunne komst naar hen toe en ook de groote gemeente van Utrecht voor het werk, aan hen ten koste gelegd, en eindigde hij met te zeggen, dat hun blijdschap nog niet volkomen was, zoolang de nieuwe toewan pandita ook de andere gemeenten nog niet bezocht had. Hiermede eindigde ons samenzijn. We namen van allen afscheid, ook van Ds. van Dijk en de familie Flach, die weer naar Keboemen terugkeerden.

Wij begaven ons naar het hôtel, waar we een paar dagen zouden vertoeven, totdat een gedeelte van onze meubels zou zijn gekomen. Tot Dinsdag bleven we daar, toen trokken we naar de pastorie, waar we tot op heden nog zeer primitief huizen. Ledikanten hebben we gelukkig en ook een paar stoelen. Verder bestaat ons ameublement uit een eettafel, geleend door Dalimar, en uit een schrijftafel ons welwillend afgestaan door Dr. van Marle. Onze kisten zijn allen uitgepakt, en onze achtergalerij lijkt meer op een markt, dan op een eetkamer. Er is zeer weinig van het door ons meegenomene beschadigd, vooral de bocken zijn goed overgekomen, van ons glaswerk en van de schilderijen was nog al wat gebroken. We hopen nu maar, dat onze meubels, die we te Djocja bij een Chinees bestelden, spoedig komen. Volgens zijn belofte hadden we ze al moeten hebben, maar: beloven en niet doen, schijnt het wapen-devies van elken Chinees te zijn. Wij hebben in ons korte verblijf alhier reeds veel hartelijkheid ondervonden. Verschillende personen zochten ons op en boden ons hunne hulp aan, o. a. Dr. van Marle, de predikant der Indische kerk, Ds. van Hoeven en de kapitein van het Heilsleger hier ter plaatse, een Noor van geboorte. Dit alles deed ons zeer aangenaam aan. Van Poerworedjo zelf hebben we nog niet veel gezien, daar we nog geen tijd en gelegenheid hadden, maar wat we er van zagen overtrof onze verwachting. En nu zeer geachte Broeders eindig ik, mijn brief is toch al langer geworden, dan ik dacht. Gedenkt onzer in uwe gebeden en zijt wederkeerig met al de uwen Gode bevolen, ook mede namens mijn man, door uw Zuster in Christus.

Officieele Berichten.

Classis Amsterdam.

De Classis Amsterdam heeft in hare vergadering van Woensdag 8 Sept. j.l. praeparatoir geëxamineerd den heer D. Chr. Karssen, cand. aan de Vrije Universiteit, en met algemeene stemmen hem toegestaan in de Geref. Kerken te proponeeren.

Namens de classis,
W. GORDHUIJS,
h. t. scriba.

Buitenland.

Duitschland. Gevaar voor de jeugd.

Nu zoovele vaders in het leger dienen, kan de tucht over de kinderen in Duitschland niet zoo goed meer gehandhaafd worden. Vele moeders moeten als vader en moeder tegelijk optreden, en dit gaat slecht in een tijd nu zij ook dikwijls hard moeten werken om de zaken die de man dreef, gaande te houden, of te zorgen dat de arbeid, die anders door het hoofd van het gezin verricht werd, door haarzelve of door anderen geschiedt. Daardoor loopt de jeugd gevaar te verwilderen. De onderwijzers hebben het reeds lang opgemerkt, dat vooral vele jongens de vaste leiding van den vader missen. Zoo geschiedt het, dat terwijl het vaderland tot hiertoe voor uitwendige vijanden bewaard bleef, het door den inwendigen vijand van de tuchteloosheid bedreigd wordt.

In Berlijn wordt hiertegen reeds veel gedaan door de stad, vereenigingen, zondagsscholen, onderwijzers, enz. Maar als men weet dat te Berlijn 308 gemeentescholen door 225,000 kinderen bezocht worden, en het aantal kinderen dat de „hoogere" scholen bezoekt mede zeer groot is, dan beseft men dat er zeer veel moet gedaan worden om het gevaar van verwildering van de jeugd te bezweren. Dat het geen denkbeeldig gevaar is, kan ieder zien die op zekere tijden door de straten van Berlijn of in het Victoriapark wandelt.

Het Evangelische kerkbestuur van Brandenburg heeft met het oog op deze toestanden een oproeping aan de „Gemeenteraden" laten uitgaan. Daarin worden de naastbestaande mannen of vrienden des huizes vermaand, de moeders bij te staan, wanneer er voor de kinderen een beroep moet gekozen worden, en men behoort te beslissen, hoe deze den vrijen tijd dien zij krijgen, zullen gebruiken. Wanneer moeders zulke raadgevers niet hebben, worden de leden van den kerkeraad, van de vertegenwoordiging der gemeente en van daarvoor geschikte gemeenteleden uitgenoodigd om de moeders in hare zware taak met raad en daad bij te staan.

Engeland. Vermindering van het aantal Zondagsschool-leerlingen. Stemming in Engeland tegenover Duitschland.

Volgens de statistiek neemt ook in Engeland het aantal geboorten gedurig af. De *Sunday School Chronick* moet daarbij geconstateerd hebben, dat het aantal kinderen dat in 1914 de Zondagsschool bezocht, met 75,794 verminderde, terwijl het aantal Zondagsschool-onderwijzers met 1777 afnam. Dit zijn twee onrustbarende verschijnselen. Nu moge het waar zijn, dat de oorlog vele krachten die aan de Zondagsschool arbeidden, naar het front riep; ook kan men in aanmerking nemen dat vele lokalen, waarin Zondagsschool gehouden werd, voor oorlogsdoeleinden in gebruik genomen werden; doch het feit blijft bedroevend, dat het getal bezoekers van de Zondagsschool zoo sterk daalde, en dat het getal van hen die zich aan dezen arbeid geven, zoo sterk verminderde in een tijd, waarin men zou kunnen verwachten dat meer dan te voren naar God en zijn dienst zou gevraagd worden.

In Januari 1914 werd door vele kerken in Engeland een »Come to Church Campaign" ondernomen. Men had zich daarbij ten doel gesteld, in een tweetal weken zooveel mogelijk menschen te bezoeken die nooit ter kerk kwamen, om deze uit te noodigen de Godsdienstoefeningen van eene bepaalde kerk te komen bijwonen. De predikant, W. H. Rolls, van de Wesleyaansche missie in het East End van Londen, een kwartier waarin weinige rijken wonen, deelt omtrent den uitslag van de aangewende pogingen het volgende mede: »Wij bezochten getrouw 2000 gezinnen en lieten overal gedrukte uitnoodigingen achter om naar onze kerk te komen. Zonder uitzondering werden de bezoekbroeders vriendelijk ontvangen. Twintigtallen huizen werden betreden, in vele hebben wij gebeden. Honderden beloofden, dat zij zouden komen. Maar als resultaat van al het werk konden wij slechts boeken, dat niet eens een twaaftal menschen onze kerk kwamen bezoeken, die niet gewoon waren dit te doen.

In *British Weekly*, het hoofdorgaan der Engelsche dissenters, vroeg een strijder aan het front antwoord op verschillende conscientievragen. Vooral deed hem de gedachte pijnlijk aan, dat twee Christenen elkander op het slagveld in een kamp op leven en dood zouden ontmoeten. Deze vraag wordt door den predikant Dr. David Smith beantwoord. Na de onderscheidene argumenten te hebben aangevoerd, die er voor pleiten dat een Christen aan een oorlog een werkzaam aandeel nemen mag, zegt hij, dat in de praktijk in dezen oorlog geen twee Christenen tegenover elkander kunnen staan. Als men denkt aan de gruwelen in België, aan de met giftdampen bezwangerde slagvelden van Frankrijk, aan de Noordzeevisschers, aan de Lusitania enz. dan zegt men: dat is geen oorlog, dat is geen moord, geen rooftocht, dat is duivelswerk, en geen Christen kan daaraan deelnemen. Als er een Christen in de geheele horde van den keizer was, zou hij zijn wapens wegwerpen. Het zijn vleeschelijke duivels met welke wij strijden, en als wij in ons geweten daartegen gekant zijn, is dit erger dan domheid, het is ongeloof tegenover God en zijn Christus. Josua's werk is tegenwoordig ons werk. Hij streed als middel Gods tegen de goddeloosheid der Amorieten, en tegenwoordig gaat het tegen een nog erger goddeloosheid«.

Als zóó een doctor in de Godgeleerdheid schrijft, kan men zich niet verwonderen dat in *John Bull*, het meest gelezen weekblad van Engeland, te lezen staat no. 495 van 10 Juli: »De Duitscher is het vuilste wezen van Europa, het doel van den tegenwoordigen oorlog is om hem van de aarde te laten verdwijnen . . . Gelijk hij vroeger was, zoo is hij nog en zal hij in alle eeuwigheid zijn: gemeen, beestachtig, bloeddorstig, wreed, ruw, berekenend, wellustig, vuil, hoogdraverd, dikhuidig, schreeuwerig, begeerig, gulzig, aanmatigend en kruiperig. Dat is het beest waartegen wij strijden; dat beest moeten wij vernietigen."

De Duitsche huizen zijn uit een gezondheidsoogpunt ingericht als zwijnenstallen, terwijl op de smadelijkste wijze over Duitsche kinderen, vrouwen, studenten, officieren, zeden, inrichtingen van onderwijs, kerk en staatsinrichtingen gesproken wordt, en daarna heet het: zoo ziet het beest er uit dat wij willen vernietigen!...

De vraag is: Zal het Angelsaksische of het Teutonische ras op de vleugelen der menschelijke ontwikkeling de leiding overnemen? Zullen de grondregels van vrijheid en verlichting of die van bloed en ijzer de wereld regeeren? Gods wegen zijn niet onze wegen! Hij zoekt op geheimvolle wijze zijne wonderen uit te voeren. Zullen wij Hem daarbij niet helpen? Wanneer gij het niet doet, zoo verlaat Hij u. Er komt nooit weer zulk een gelegenheid.

Het is uwe roeping, Europa van dat onreine wezen te bevrijden, het beest dat gij verpletteren moet. Ons volk nadert langzaam den laatsten mijlsteen zijner bestemming. Zijn wij dien voorbij om het Goddelijk doel te bereiken, dan mogen wij niet door de Hunnen opgehouden worden. De poorten Gods zouden anders voor ons gesloten blijven, want het hemelrijk is voor hen die den duivel afgeschud hebben.

De Duitscher is een ongezonde, met haat vervulde uitwas der menschheid. De oorlog heeft als een x-straal tot openbaring van zijn karakter gediend. Daarom is geen onderhandeling mogelijk, er moet scherp op in gesneden worden — en de Britsche bajonet is het operatiewerktuig, nadat het beest door ons verstikkend gas onmachtig geworden is. Komt dappere Britten, naar de slachtbank«.

Nog erger maakt het de correspondent van de *Daily Chronicle* in het Vlaamsche hoofdkwartier, welke eene beschrijving geeft van »den humor in den oorlog«.

»Hoe lachten wij onlangs om een Duitscher, die door een aantal juist geworpen granaten midden in zijn dikken buik getroffen en in atomen gescheurd werd! Zoo werd er in de officierscantine gelachen om een soldaat die bij het afslaan van een aanval zijn laatste patroon verschoten had. »Geef mij uw schop« sprak hij tot zijn nevenman. En toen zes Duitschers om den hoek kwamen, doodde hij die achter elkander met één eenigen geweldigen slag«. Wij kunnen ons niet voorstellen dat een Engelsch veldprediker daarover hartelijk lachte, en opmerkte dat de man het Victoriakruis verdiend had, en toch wordt dit door den correspondent medegedeeld.

Ook meldt dezelfde schrijver, dat hij lachte tot de tranen hem over de wangen rolden, toen een Engelsch soldaat voor het eerst een Duitscher aan zijn bajonet reeg en daarna zijn voet op den verslagene zette en daarbij een houding als een tooneelheld aannam.

Daarbij meldt hij, dat Engelsche soldaten zich beijveren doode Duitschers te begraven met het gelaat naar onderen. Wij doen dit, omdat in Engeland onder het volk het bijgeloof gevonden wordt, dat wanneer de begravene begint te verteren dan verteert hij tot hij in de hel is. »Het is een oud bijgeloof in onze streek«, werd er bij gevoegd.

Nog maakt dezelfde schrijver in *Daily Chronicle* melding van een scherpschutter uit Zuid-Afrika, een van de zes overgeblevene van de 48 die uit Z.-Afrika kwamen. Deze wordt de »Oppermoordenaar" genoemd. Toen hem gevraagd werd, wat zijn grootste daad geweest was antwoordde hij: »ik schoot er op één namiddag twaalf dood. Wanneer ik er één of twee per dag dooden kan, ben ik tevreden." Deze schrijver, de heer Th. Gibs, zegt dat het dooden van een Duitscher gelijk gesteld wordt met het dooden van ongedierte; »hoe meer hoe beter."

Zoo gaat het voort. Uit dit alles ziet men, dat in vele kringen van het Engelsche volk het besef dat de natie een critieken tijd doorleeft, er toe brengt, niet om de hand in eigen boezem te steken, maar om den vijand met smaadwoorden te overladen. Ach, dat hetgeen in 1847 plaats vond, zich nu herhaalde.

Een correspondent van het Engelsche blad *The Record* schrijft: »Wellicht zullen zich weinigen herinneren, dat den 24sten Maart 1847 een dag voor proclamatie werd bepaald van een algemeen vasten en verootmoediging voor den Almachtigen God om vergeving voor onze zonden te verkrijgen, opdat men op de ootmoedigste wijze gebeden en smeekingen zou opzenden tot de goddelijke majesteit om de wegneming van de gestrenge oordeelen die wij door onze menigvuldige zonden en tergingen (Provocations) zoo rechtvaardig hebben verdiend«, enz. Er werd toen een acte door het Parlement aangenomen, waardoor op dien dag de banken werden gesloten en alle zaken moesten stil staan.

Korea. Christenen vrijgelaten.

Voor twee jaar werden te Choden in Korea meer dan 100 Christenen tot zware straffen veroordeeld, omdat zij beschuldigd werden aan een samenzwering tegen den Japanschen gouverneur, graaf Teranchi, deel genomen te hebben. Tegen deze veroordeeling hebben de beschuldigden appèl aangeteekend, met het gevolg dat de meesten werden vrijgesproken. Toch werden nog een zestal hunner, waaronder Baron Jun Chi Ho, voorzitter van de Christelijke jonge mannenvereenigingen van Korea, opnieuw veroordeeld. Maar ook deze zijn den 13den Febr. 1915 in vrijheid gesteld.

Japan. Christendom en Boedhisme.

In de *Church Missionary Review* schrijft Grace Nott: »Eenige jaren geleden deed het Boedhisme eene poging om tot nieuw leven te komen. Ziende dat het Christendom vele vorderingen maakte, ging men de manier van werken der Christenen nadoen; zelfs liet men Bijbels drukken, waarin hetzelfde staat wat in onzen Bijbel gevonden wordt, waarin men echter den naam des Heeren in dien van Boedha veranderd had. Het is te denken dat deze pogingen op niets uitliepen. Nu heeft men in Japan het Boedhistisch schandaal van Hongwanje: de priesters worden beschuldigd in weelde en wellust te leven van de offers der aanhangers der Boedhistische leer. Zij worden beschuldigd een som van twee millioen yen te hebben verkwist; de zaak wordt door de regeering onderzocht. Al is dit alles droevig, God werkt er Zijn raad mede uit. Reeds zijn sommigen tot het Christendom overgegaan, anderen onderzoeken het Nieuwe Testament en koopen Bijbels."

Palestina. Het Koninkrijk Juda.

In de Engelsche pers wordt het plan geopperd om, in geval de Entente-mogendheden de overwinning behalen, uit Syrië en Palestina een zelfstandig rijk te maken, dat Egypte tegen Turksche invallen verdedigen zal. Deze neutrale